

PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM REDU I ČUVARSKOJ SLUŽBI SPECIJALNOG REZERVATA PRIRODE „LUDAŠKO JEZERO”

(„Sl. glasnik RS”, br. 70/2014)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi u Specijalnom rezervatu prirode „Ludaško jezero” (u daljem tekstu: Pravilnik), uređuju se pravila za sprovođenje režima zaštite Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero” (u daljem tekstu: Rezervat), a naročito:

- 1) način na koji će se ponašati posetioci, vlasnici i korisnici nepokretnosti pri kretanju, boravku i obavljanju posla na zaštićenom području;
- 2) mesta, površine i objekti u kojima se ograničava kretanje ili zabranjuje i ograničava obavljanje određenih radnji, kao i trajanje tih mera;
- 3) biljne i životinjske vrste koje je zabranjeno uništavati, oštećivati ili uznemiravati, kao i vrste čije je korišćenje, odnosno branje, sakupljanje i izlov ograničen;
- 4) područja prirodnih ribljih plodišta, uslovi rekreativnog ribolova i dozvoljenog izlova riba, ribolovne vode čije je korišćenje zabranjeno ili ograničeno, u skladu sa zakonom;
- 5) način saradnje sa fizičkim i pravnim licima koji po različitom osnovu koriste ili su zainteresovani za korišćenje zaštićenog područja;
- 6) uslovi zaštite prilikom naučnih istraživanja i obrazovnih aktivnosti;
- 7) mesta i uslovi za odlaganje otpada;
- 8) način održavanja urednosti i čistoće zaštićenog područja;
- 9) način i organizacija čuvanja zaštićenog područja;
- 10) oprema i sredstva neophodna za čuvanje i održavanje;
- 11) protivpožarna zaštita.

Član 2

Odredbe ovog pravilnika odnose se na lica koja prebivaju ili borave na području Rezervata, vlasnike zemljišta i drugih nepokretnosti i pravna i fizička lica koja ostvaruju pravo korišćenja nepokretnosti ili korišćenja prirodnih dobara na području Rezervata kroz registrovanu delatnost, na posetioce Rezervata, kao i na pravna i fizička lica koja obavljaju druge dozvoljene aktivnosti ili vrše službene radnje na području Rezervata.

Pravna i fizička lica iz stava 1. ovog člana dužna su da poštuju režime zaštite na području Specijalnog rezervata „Ludaško jezero“ propisane Uredbom o zaštiti Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ („Službeni glasnik RS“, broj 30/06) (u daljem tekstu: Uredba).

Režim zaštite I stepena na površinama:

I/1 - Suvi rit - severoistočni deo jezera koji sadrži stare, netaknute tršćake;

I/2 - Netaknuti stari tršćak na južnom delu jezera uz zapadnu obalu.

Režim zaštite II stepena na površinama:

II/1 - Ludaško jezero sa uskim pojasmem ostataka prirodne vegetacije uz obalu;

II/2 - Pereš - rečica Kireš od pruge do ušća u Ludaško jezero, kao i vlažne livade plavnog područja uzvodno od jezera;

II/3 - Pereš - rečica Kireš i vlažne livade plavnog područja nizvodno od jezera, od ustave do Buki mosta;

II/4 - Hinga - stepski fragment na bregu kod trigonometrijske tačke;

II/5 - Čurgo - povremeno plavljenje vlažne livade;

II/6 - Kivago - vlažne slatine i livade na tresetnoj podlozi.

Režim zaštite III stepena na površinama:

III/1 - Ludaško jezero - četiri zaliva za rekreaciju i priobalna zona u širini od 100 m predviđena za formiranje pufer-pojasa;

III/2 - Pereš - severni deo plavnog područja između magistralnog puta i pruge, kao i vodotok Kireš od Pereša do granice PIO „Subotička peščara“;

III/3 - Pereš - degradirane površine sa staništima prirodnih retkosti;

III/4 - Buki - livade i obradive površine predviđene za restauraciju staništa/za formiranje pufer-pojasa uz dolinu Kireša;

III/5 - Čurgo - obradive površine predviđene za restauraciju staništa/za formiranje pufer-pojasa oko vlažnih livada;

- III/6 - Kivago - livade i obradive površine predviđene za formiranje pufer pojasa oko prirodnih staništa;
- III/7 - Slano jezero, slatinski pašnjak na južnom delu korita i kanal Palić - Ludaš od Paličkog jezera do granice područja Čurgo.

Član 3

Pravna ili fizička lica iz člana 2. ovog pravilnika dužna su da se pridržavaju Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu Zakon), Uredbe i odredaba ovog pravilnika, uputstava sa informativnih tabli i drugih oznaka, kao i uputstava ili naloga čuvara i drugih ovlašćenih lica Javnog preduzeća „Palić - Ludaš” (u daljem tekstu: Upravljač).

Član 4

Za korišćenje prirodnih vrednosti Rezervata i usluga Upravljača plaća se naknada.

Obveznike naknade, njenu visinu i način naplate propisuje Upravljač posebnim aktom, u skladu sa članom 70. Zakona.

Obveznike naknade, njenu visinu i način naplate propisuje Upravljač posebnim aktom, u skladu sa Zakonom.

Član 5

Upravljač obezbeđuje unutrašnji red u Rezervatu, u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom i to organizovanjem čuvarske službe, saradnjom sa lokalnim stanovništvom, javnim preduzećima i ustanovama i udruženjima građana, kao i saradnjom sa organima državne uprave i lokalne samouprave.

II KRETANJE I BORAVAK POSETILACA

Član 6

Kretanje na području Rezervata dozvoljeno je po javnim putevima, poljskim putevima, određenim stazama, površinama namenjenim za rekreaciju i na posebno uređenim terenima za odmor i kampovanje (Hajdukovo kod crkve i kod fudbalskog igrališta, Hajdukovo - kompleks Vizitorskog centra Ludaš, uvala Budžak, Šupljak kod Škole i Roka Tanja na istočnoj obali).

Posetioci i organizovane grupe posetilaca Rezervata mogu se izuzetno kretati i po delovima područja Rezervata koji nisu uređeni za kretanje i boravak posetilaca uz prethodno odobrenje Upravljača i pratnju čuvara zaštićenog područja i vodiča.

Član 7

U zoni I stepena zaštite (SUVI rit, tršćak na istočnoj obali u južnom delu jezera) zabranjeno je svako kretanje. U zonu I stepena može ulaziti po potrebi čuvar prirode i istraživači u pratnji čuvara zaštićenog područja ukoliko imaju potrebne dozvole i saglasnosti.

U zoni II stepena zaštite zabranjene je sprovođenje bilo kakvih aktivnosti na vodi, osim za potrebe sprovođenja mere zaštite, naučnoistraživačkih radova i edukacije.

Član 8

Posetnici mogu boraviti u Rezervatu na svim za to namenjenim lokalitetima iz člana 6. stav 1, uz poštovanje odredbi Pravilnika i uputstava čuvara zaštićenog područja.

Član 9

Zabranjeno je korišćenje čamaca na motorni pogon, osim za potrebe Upravljača, zabranjeno je držanje čamaca u vodi i korišćenje istih u periodu od 1. januara do 30. juna, osim za potrebe upravljača.

Za korišćenje čamaca i drugih plovnih sredstava radi kretanja na jezeru, vlasnici, odnosno korisnici tih plovila, dužni su da pribave odobrenje Upravljača i da se pridržavaju odredbi Pravilnika.

Svi čamci moraju biti vidno obeleženi tablicama - oznakama koje izdaje upravljač radi evidencije i praćenja stanja. Broj oznaka - tablica je ograničen i iznosi 100 komada. Izдавanje oznaka se godišnje naplaćuje kroz Odluku o naknadama o korišćenju Specijalnog rezervata prirode „Ludaško jezero“ (u daljem tekstu Odluka o naknadama). Čamci bez oznaka se ne mogu kretati po jezeru.

Svi čamci sa oznakama se privezuju na neki od pet zvaničnih molova: Sunjog čarda, Budžak, kod Pumpe, kod Škole, Roka tanja ili na nekom od postojećih pojedinačnih molova. Naknada za korišćenje pojedinačnih molova godišnje se naplaćuje kroz Odluku o naknadama.

Član 10

Kretanje motornih vozila na području Rezervata dozvoljeno je po javnim putevima i označenim poljskim putevima.

Parkiranje vozila dozvoljeno je na označenim površinama.

Vlasnici nekretnina na području Rezervata mogu prilaziti svojim parcelama poljskim putevima i parkirati pored istih tokom vršenja poljoprivrednih radova.

U slučaju potrebe vozila upravljača, policije, hitne pomoći mogu da koriste sve poljske puteve.

Član 11

Kampovanje i logorovanje van građevinskih parcela na području Rezervata može se organizovati jedino na mestima posebno određenim i uređenim za te namene shodno članu 6. stav 1.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, kampovanje ili logorovanje može se organizovati uz pratnju čuvara i odobrenje Upravljača na drugom mestu, u kratkom trajanju i za manji broj lica, a za potrebe istraživačkog rada i ekoturizma.

Loženje vatre na otvorenom ognjištu, izvan mesta određenih za kampovanje i logorovanje dopušteno je samo na posebno uređenim ložištima.

Član 12

Vlasnici i korisnici zemljišta i drugih nepokretnosti, dužni su da omoguće prolaz čuvarima i drugim ovlašćenim licima Upravljača u vršenju službenih radnji, kao i licima koja sa odobrenjem Upravljača obavljaju istraživačke i druge aktivnosti u Rezervatu.

III ZAŠTITA PRIRODNIH I KULTURNIH VREDNOSTI I ŽIVOTNE SREDINE

Član 13

Lica koja žive, borave ili obavljaju posao na području Rezervata dužna su da primenjuju mere zaštite prirodnih, kulturnih i drugih vrednosti i životne sredine, u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Član 14

Biljke zaštićene Zakonom, Pravilnikom o proglašenju i zaštiti zaštićenih i strogo zaštićenih divljih vrsta biljaka i životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, br. 5/10 i 47/11) (u daljem tekstu: Pravilnik o zaštićenim vrstama) ili drugim propisom, kao strogo zaštićene i zaštićene vrste (prirodne retkosti), nije dozvoljeno seći, kidati, lomiti, čupati, sakupljati njihovo seme i plodove, ili ih na drugi način oštećivati i uništavati.

Životinje zaštićene Zakonom i Pravilnikom o zaštićenim vrstama li drugim propisom kao strogo zaštićene i zaštićene vrste (prirodne retkosti), nije dozvoljeno (dopušteno) rasterivati, uzinemiravati, hvatati, ubijati i ranjavati, nehotično i namerno trovati, sakupljati jaja i druge razvojne oblike, uništavati i oštećivati gnezda i ostala mesta i objekte na kojima se te životinje razmnožavaju, odgajaju mladunce, sklanjaju, borave i hrane.

Lice koje na području Rezervata primeti i nađe primerke biljaka i životinja iz st. 1. i 2. ovog člana koji su oštećeni, odnosno ranjeni, bolesni, nemoćni ili mrtvi, ili primeti pojave oštećenja i uništavanja staništa biljaka i životinja, treba da o tome bez odlaganja obavesti čuvara ili drugo ovlašćeno lice Upravljača, odnosno da tim licima preda spomenuti nađeni primerak biljke, odnosno životinje. Upravljač vodi evidenciju o podnetim obaveštenjima, odnosno sastavlja zapisnik u vezi utvrđenog stanja po podnetom obaveštenju ili nađenom primerku biljke odnosno životinje.

Upravljač će o nalazima i obaveštenjima iz stava 3. ovog člana obavestiti Pokrajinski zavod za zaštitu prirode i nadležnog inspektora, odnosno preuzeti druge potrebne radnje u vezi tih nalaza i obaveštenja.

Član 15

Na području Rezervata zabranjeno je sakupljanje biljnih i životinjskih vrsta osim u naučnoistraživačke svrhe u cilju unapređenja prirodnih vrednosti.

Član 16

Zabranjeno je ostavljati uginule, zaklane i ubijene životinje i njihove delove, klanički otpad i mesne prerađevine na području Rezervata osim u sklopu posebno organizovanog i uređenog hranilišta nekrofagih vrsta ptica uz prethodno pribavljene uslove zaštite prirode i saglasnost upravljača.

Član 17

Na području Rezervata nije dopušteno unošenje, odnosno sadnja, zasejavanje i naseljavanje alohtonih divljih vrsta biljaka i životinja.

Na području Rezervata zabranjeno je unošenje ili naseljavanje invazivnih vrsta biljaka i životinja u skladu sa odgovarajućim propisima.

Član 18

Upravljač će na pogodan način javno prikazati, i učiniti dostupnim svima koji žive ili po nekom osnovu borave na području Rezervata, spiske vrsta divlje flore i faune iz člana 14, sa imenima na srpskom i latinskom jeziku i drugim neophodnim informacijama značajnim za njihovo prepoznavanje, zaštitu i režim korišćenja.

Član 19

Zabranjeno je oštećivanje, uništavanje, iznošenje i prisvajanje primeraka biljaka i životinja, minerala, kristalnih tvorevina i fosilnih ostataka u skladu sa članom 25. Zakona.

Zabranjeno je obavljati geološke i druge istražne radove, osim ako su neophodni za sprovođenje mera zaštite i unapređenja prirodnih i kulturnih vrednosti dobra.

Član 20

Zabranjeno je oštećivati i uništavati predmete i objekte koji imaju kulturno-istorijsku vrednost, odnosno svojstvo ili status kulturnog dobra.

Nisu dopušteni razgradnja i drugi vidovi oštećivanja ili uništavanja objekata koji predstavljaju istaknute primere narodnog graditeljstva.

Nije dopušteno raskopavanje mesta na kojima su konstatovani ili osnovano prepostavljeni arheološki nalazi, niti njihovo zauzeće izgradnjom objekata i drugim radovima.

Upravljač će u saradnji sa nadležnim institucijama za istraživanje i zaštitu kulturnih dobara, arheološkog i etnografskog blaga sačiniti popis predmeta, objekata i mesta iz st. 1, 2. i 3. ovog člana na području Rezervata.

Član 21

Zabranjeno je obavljati radove i druge aktivnosti kojima se mogu izazvati nepovoljne promene životne sredine, odnosno zagaditi tle, voda i vazduh, stvarati prekomerna buka i indukovati zračenje štetno po ljude i živi svet.

Za planirane objekte, radove i aktivnosti sa mogućim značajnim uticajem na životnu sredinu neophodno je pribaviti saglasnost nadležnog organa u skladu sa Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu.

IV VRŠENJE DELATNOSTI I KORIŠĆENJE PRIRODNIH RESURSA

Član 22

Poljoprivredna delatnost, odnosno obrada zemljišta i gajenje ratarskih i voćarskih kultura, vrši se u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dozvoljeno menjanje namene površina (pretvaranje livada i pašnjaka u obradivo zemljište, pretvaranje poljoprivrednog zemljište u voćnjake i vinograde, izgradnja ribnjake i dr. osim u cilju zaštite i razvoja rezervata.

Na području Rezervata na površinama u II stepenu zaštite zabranjeno je: košenje teškom mehanizacijom i košenje u generativnom periodu.

Na području Rezervata, zabranjeno je paljenje vegetacije, osim radi usmeravanja sukcesije prirodne vegetacije u skladu sa Zakonom, Zakonom o zaštiti od požara i uz pribavljenе uslove zaštite prirode i saglasnost Upravljača.

Član 23

Na području Rezervata zabranjeno je primenjivanje hemijskih sredstava i mineralnih đubriva, osim kada je to neophodno za sprovođenje mera aktivne zaštite prirodnih retkosti uz pribavljenе saglasnosti i uslove zaštite prirode.

Član 24

Na području Rezervata u zoni II stepena zaštite zabranjeno je pošumljavanje.

Član 25

Na području Rezervata na površinama III stepena zaštite pošumljavanje je dozvoljeno samo fragmentarno, u cilju sprovođenje planiranih mera unapređenja predela i uz pribavljenе uslove zaštite prirode.

Član 26

Na području Rezervata zabranjeno je: korišćenje vode iz jezera i prve freatske izdani, izgradnja zalivnih sistema i upuštanje vode ispod II klase boniteta (mezasaprobnna).

Na području Rezervata na površinama u II stepenu zaštite zabranjeno je: odvođenje ili prevođenje vode Kireša izuzev kada je konstatovan protok veći od $7 \text{ m}^3/\text{s}$.

Član 27

Na području Rezervata na površinama u II stepenu zaštite zabranjeno je obavljanje hidromelioracionih radova koji bi doveli do smanjenja nivoa podzemnih voda (prokopavanje novih kanala, produbljivanje postojećih i dr.); kao i menjanje reljefa terena (raskopavanje i nasipanje obale, otvaranje pozajmišta peska i sl.), osim radi poboljšanja hidroloških i ekoloških uslova staništa; na celom području Rezervata.

Javno vodoprivredno preduzeće „Vode Vojvodine” dužno je da stavi na uvid Upravljaču podatke iz katastara zagađivača i vodoprivrednih objekata koji se odnose na područje Rezervata.

Član 28

Na području Rezervata nije dozvoljena eksploracije nafte, gasa, mineralnih sirovina, treseta i građevinskog materijala.

V LOV I RIBOLOV

Član 29

Aktivnosti lova na području Rezervata su zabranjene, osim kad je to potrebno radi očuvanja brojnosti populacije i zaštite od zaraznih bolesti uz pribavljene uslove zaštite prirode.

Član 30

Gajenje, zaštita, lov i korišćenje riba na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 32/13 - odluka US) i drugim propisima koji regulišu ribarstvo i ovim pravilnikom.

Član 31

Na području Rezervata je zabranjeno bavljenje privrednim ribolovom a dozvoljene su aktivnosti rekreativnog ribolova.

Može se obavljati i ribolov u naučnoistraživačke svrhe pod uslovima utvrđenim Zakonom, Programom upravljanja ribarskim područjem „Palić - Kireš - Ludaš” i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata je zabranjeno prihranjivanje ribe.

Član 32

Na području Rezervata koji je deo ribolovnih voda Ribarskog područja „Palić - Kireš - Ludaš” utvrđuju se režimi ribolova na osnovu: Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, podzakonskih akata ovog zakona, Programa upravljanja ribarskim područjem „Palić - Kireš - Ludaš” i Pravilnika.

Član 33

Upravljač godišnjim programom upravljanja ribarskim područjem i u okviru propisa donetih na osnovu Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda, određuje period i vreme u kome je dozvoljen rekreativni ribolov a u skladu sa Uredbom i Pravilnikom.

Član 34

Na ribarskom području na određenim lokalitetima mogu se organizovati takmičenja u sportskom ribolovu u skladu sa Pravilnikom i Programom upravljanja ribarskim područjem „Palić - Kireš - Ludaš”, a na osnovu odobrenja Upravljača zaštićenog područja.

Član 35

Zabranjeno je ometanje ribolovaca bukom ili galamom od strane ostalih ribolovaca ili drugih lica, osim kada se radi o javnom saobraćaju i obavljanju registrovanih ili dopuštenih delatnosti i aktivnosti.

Član 36

Upravilač će svake godine, posle donošenja godišnjeg programa upravljanja ribarskim područjem, na podesan način učiniti dostupnim javnosti i zainteresovanim organizacijama rekreativnih ribolovaca, tim programom utvrđen godišnji režim rekreativnog ribolova i druge informacije od značaja za zaštitu i korišćenje ribolovnih voda.

Član 37

Upravilač, kao korisnik Ribarskog područja, izdaje i organizuje distribuciju dozvola za rekreativni ribolov u skladu sa propisima.

VI SPORT, TURIZAM I REKREACIJA

Član 38

Na području Rezervata mogu se organizovati sportska takmičenja ukoliko se tim aktivnostima ne oštećuju ili ugrožavaju prirodne vrednosti i kvalitet životne sredine.

Za takmičenja iz stava 1. ovog člana koja se odvijaju na području Rezervata, organizator pribavlja saglasnost Upravilača sedam dana uoči događaja i plaća naknadu u skladu sa Odlukom o naknadama koju donosi Upravilač.

Za planirane sportske aktivnosti kod kojih se osnovano prepostavlja mogućnost uticaja na prirodne vrednosti Rezervata i kvalitet životne sredine, organizator pribavlja i uslove Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode.

Član 39

Na području Rezervata mogu se obavljati delatnosti turizma i rekreacije u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Usluge turističkog smeštaja i ugostiteljske usluge na području Rezervata mogu pružati pravna i fizička lica shodno Zakonu o turizmu („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 99/11 i 93/12), Uredbi i ovom pravilniku.

Član 40

Posetu Rezervatu i razgledanje njegovih vrednosti od strane turističkih grupa, organizator turističkog putovanja odnosno davalac turističkih ili ugostiteljskih usluga prijavljuje Upravilaču sedam dana uoči događaja.

Upravljač organizuje vođenje turističkih grupa iz stava 1. ovog člana ili izdaje odobrenje kojim ovlašćuje drugo pravno ili fizičko lice da vodi posetioce na način, na mesta i u vreme koji se navedenim odobrenjem utvrđuju.

Individualni posetioci dužni su da nameravano razgledanje Rezervata izvan lokaliteta iz člana 6. stav 2. prijave Upravljaču, odnosno fizičkom ili pravnom licu koje Upravljač ovlasti.

Upravljač će izraditi i doneti program turističke posete Rezervatu, kojim će bliže urediti dopušten način i mesta posećivanja, istovremeni broj posetilaca na pojedinim mestima i druga pitanja od značaja za razgledanje i prezentaciju vrednosti Rezervata, a posebno način organizovanja aktivnosti ekoturizma u saradnji sa meštanima.

Član 41

Za turističku posetu i razgledanje kompleksa Vizitorskog centra Ludaš, obeleženih posetilačkih staza i delova Rezervata plaća se naknada.

Obveznike naknade iz stava 1. ovog člana, njenu visinu i način naplate Upravljač propisuje Odlukom o naknadama.

VII IZGRADNJA OBJEKATA I UREĐENJE PROSTORA

Član 42

Izgradnja objekata i uređenje prostora na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - odluka US, 24/11, 121/12, 42/13 - odluka US, 50/13 - odluka US i 98/13 - odluka US), Uredbom, Planom upravljanja i ovim pravilnikom.

Za prostorne i urbanističke planove koji se odnose na područje Rezervata u celosti, ili na njihove pojedine delove, sprovodi se postupak strateške procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa zakonom, odnosno proverava potreba sprovođenja te procene u zavisnosti od vrste i sadržaja plana i mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu.

Postupak strateške procene iz stava 2. ovog člana sprovodi organ nadležan za donošenje plana, uz pribavljanje odgovarajućih uslova, mišljenja i saglasnosti i učešće javnosti, u skladu sa Zakonom i Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10).

Član 43

Na području Rezervata na površinama u II stepenu zaštite zabranjena je izgradnja novih objekata, osim privremenih za potrebe sprovođenja mera zaštite i unapređenja dobra, povećavanje postojeće spratnosti i gabarita pri rekonstrukciji postojećih objekata i zabranjena je izgradnja molova, osim tradicionalnih pristana kod starih salaša i u naučnoistraživačke svrhe.

Na području Rezervata na površinama u III stepenu zaštite zabranjena je izgradnja novih objekata, osim za potrebe sprovođenja mera zaštite i unapređenja dobra a u skladu sa planskim dokumentom, povećavanje postojeće spratnosti i gabarita pri rekonstrukciji postojećih objekata u skladu sa planskim dokumentom i zabranjena je izgradnja molova, osim tradicionalnih pristana kod starih salaša i u naučnoistraživačke svrhe.

Za objekte na području Rezervata čija izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja nisu zabranjeni Uredbom i Pravilnikom, vrši se procena uticaja na životnu sredinu i utvrđuju mere zaštite u skladu sa Zakonom i Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

Pre pribavljanja urbanističkih akata i odobrenja za izgradnju neophodno je da organ nadležan za poslove urbanizma i izgradnje ili investitor pribave uslove zaštite prirode i mišljenje Upravljača.

Član 44

Izgradnja i rekonstrukcija stambenih, ekonomskih i pomoćnih objekata poljoprivrednih domaćinstava i privremenih objekata izvan građevinskih rejona i građevinskog zemljišta, nisu dopušteni na području Rezervata.

Građevinski rejoni i građevinsko zemljište iz stava 1. ovog člana, vrsta i namena objekata, odnosno pravila uređenja i građenja, utvrđuje se odgovarajućim urbanističkim planovima i dokumentima.

Do donošenja planova i dokumenta iz stava 2. ovog člana, izgradnja, rekonstrukcija i dogradnja objekata poljoprivrednih domaćinstava na području Rezervata može se vršiti samo u okviru postojećih građevinskih parcela, uz obavezno pribavljanje uslova zaštite prirode od Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode, akta o urbanističkim uslovima i odobrenja za izgradnju.

Član 45

Planirane radove i aktivnosti, odnosno izvođenje projekta, nosilac projekta dužan je da pismeno prijavi Upravljaču. Prijava sadrži datum početka i rok završetka građenja, odnosno izvođenja radova, a ako je građevinska dozvola izdata na osnovu idejnog projekta, dostavlja se i kopija izveštaja o izvršenoj tehničkoj kontroli glavnog projekta. Upravljač će u roku od sedam dana obavestiti nosioca projekta/investitora o mogućnostima za obavljanje istih, kao i o daljoj proceduri u skladu sa Zakonom.

VIII ODRŽAVANJE ČISTOĆE I UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 46

Održavanje čistoće i upravljanje otpadom na području Rezervata vrši se u skladu sa Zakonom, Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 88/10), Odlukom o održavanju čistoće grada Subotice („Službeni list grada Subotice”, br. 56/12, 2/13 i 7/13 - ispravka) i ovim pravilnikom.

Na području Rezervata nije dopušteno izливanje u vodotokove i zemljište neprečišćenih komunalnih voda i hemijski otrovnih i opasnih materija i odlaganje komunalnih i drugih čvrstih otpadaka na način i u količinama da mogu zagaditi zemljište i vode na području Rezervata.

Član 47

Na području Rezervata забранено је оdlaganje bilo koje vrste otpada.

Korisnici i posetioci Rezervata dužni su da sakupljaju i odlažu otpatke van Rezervata ili na mestima koja su posebno uređena i obeležena za te namene shodno članu 6. stav 1.

Upravljač će postaviti odgovarajuću opremu, odnosno kante, korpe ili kese za privremeno odlaganje čvrstih otpadaka na mestima koja posećuju posetioci i organizovati njihovo pražnjenje i odvoženje izvan područja Rezervata u skladu sa Odlukom o održavanju čistoće grada Subotice.

Upravljač će inicirati saradnju sa nadležnim komunalnim službama u oblasti održavanja čistoće kroz organizованo postavljanje i redovno pražnjenje kontejnera za smeće na mestima okupljanja većeg broja posetilaca.

Član 48

Vlasnici i korisnici nepokretnosti na području Rezervata dužni su da ih održavaju u čistom i urednom stanju.

IX OBELEŽAVANJE I POSTAVLJANJE OZNAKA, FOTOGRAFISANJE I SNIMANJE FILMOVA

Član 49

Upravljač je dužan da na propisan način obeleži zaštićeno područje tablama propisanog izgleda i sadržaja koje postavlja na mestima gde javni putevi ulaze u Rezervat, a granice Rezervata obeleži propisanim oznakama.

Upravljač u rokovima utvrđenim Zakonom i na način propisan podzakonskim aktom obeležava granicu ribarskog područja i granice delova Ribarskog područja na kojima je zabranjen, ili ograničen ribolov.

Upravljač odgovarajućim tablama obeležava mesta i objekte gde je pristup i boravak zabranjen ili ograničen.

Upravljač postavlja table, odnosno druge oznaake sa informacijama o pravilima unutrašnjeg reda i pravilima rekreativnog ribolova.

Upravljač može postavljati i druge table i oznaake od značaja za sprovođenje režima zaštite i prezentaciju vrednosti Rezervata, kao što su panoi, bilbordi, posetilačke staze, mesta za kampovanje i logorovanje, hranilišta, mesta za otpatke i dr.

Zabranjeno je oštećivanje ili uništavanje i uklanjanje tabli i natpisa na tablama i drugih oznaaka iz ovog člana, kao ni njihovo zaklanjanje ili maskiranje drugim objektima.

Član 50

Na području Rezervata nije dopušteno postavljanje informativnih tabli sa nazivima pravnih i fizičkih lica i reklamnih i drugih panoa bez odobrenja Upravljača.

Za postavljanje službenih tabli i drugih oznaaka koje su utvrđene propisima u oblasti saobraćaja i javnih puteva, šumarstva, lovstva, vodoprivrede i energetike potrebno odobrenje Upravljača.

Za postavljanje i držanje tabli i panoa iz stava 1. ovog člana Upravljač može naplatiti naknadu u skladu sa Odlukom o naknadama.

Član 51

Fotografisanje i snimanje videozapisa i filmova na području Rezervata dozvoljeno je.

Za radnje iz stava 1. ovog člana koje se na području Rezervata vrše u komercijalne svrhe potrebno je pribaviti odobrenje Upravljača, koji daje svoju saglasnost u roku od sedam dana i za njih se plaća naknada na osnovu Odluke o naknadama.

Fotografije, videozapise i filmove koji se snimaju na području Rezervata i publikuju odnosno prikazuju javnosti, fizičko ili pravno lice koje obavlja ili za čiji račun se obavlja snimanje dužno je da jedan primerak snimljenog materijala dostavi Upravljaču.

Sa obavezom iz stava 3. ovog člana pomenuta lica biće upoznata prilikom snimanja, a ukoliko to nije moguće smatraće se upoznata donošenjem ovog pravilnika i njegovim javnim objavljivanjem.

X ISTRAŽIVAČKI I OBRAZOVNI RAD

Član 52

Na području Rezervata mogu se vršiti naučna i druga istraživanja i obrazovne aktivnosti u prirodi u skladu sa Zakonom, Uredbom i ovim pravilnikom.

Istraživanja i obrazovne aktivnosti iz stava 1. ovog člana dopušteno je obavljati na način da se ne oštete ili unište značajne prirodne vrednosti kao i da se ne zagadi životna sredina.

Član 53

Za istraživanja koja se vrše na području Rezervata potrebno je pribaviti odobrenje Upravljača i uslove zaštite prirode, koje izdaje Pokrajinski zavod za zaštitu prirode.

Za istraživanja ihtiofaune na području Rezervata potrebno je, pored zakonom propisane dozvole ministarstva nadležnog za poslove ribarstva, pribaviti i odobrenje Upravljača.

Član 54

Za geološka i biološka istraživanja na području Rezervata potrebno je pored Zakonom propisane dozvole nadležnog ministarstva pribaviti odobrenje Upravljača i uslove zaštite prirode koje izdaje Pokrajinski zavod za zaštitu prirode.

Istraživanja u oblasti šumarstva, poljoprivrede i pedologije, hidrologije, životne sredine, turizma, saobraćaja, energetike, prostornog i urbanističkog planiranja, demografije i kulturnih dobara potrebno je blagovremeno prijaviti Upravljaču.

Istraživanja iz stava 2. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrđuje prijem prijave istraživanja. Prijava istraživanja mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, izvođaču i broju učesnika istraživanja. U prijavi se mogu navesti i usluge, odnosno pomoći koja se očekuje od Upravljača.

Upravljač će u roku ne dužem od sedam dana obavestiti podnosioca prijave da je upoznat sa planiranim istraživanjima, mogućnostima pružanja traženih usluga i pomoći, dati preporuke u vezi poštovanja pravila unutrašnjeg reda, odnosno eventualno uputiti podnosioca zahteva na pribavljanje uslova zaštite prirode ili odobrenja Upravljača ukoliko su istraživanja planirana na mestima utvrđenim članom 7. ovog pravilnika.

Član 55

Obrazovne aktivnosti na području Rezervata, kao što su škola u prirodi, terenska nastava i stručne ekskurzije potrebno je blagovremeno prijaviti Upravljaču.

Aktivnosti iz stava 1. ovog člana ne mogu započeti pre nego što Upravljač potvrdi prijem prijave tih aktivnosti. Prijava nameravnih obrazovnih aktivnosti mora sadržati relevantne podatke o vrsti, cilju, sadržaju, vremenu trajanja, organizatoru i broju učesnika. U prijavi se mogu navesti i usluge odnosno pomoći koja se očekuje od Upravljača.

Član 56

Zahtev za izdavanje odobrenja za istraživanja iz čl. 53. 54. i 55. naročito sadrži: naziv i adresu institucije, imena rukovodioca i učesnika istraživanja, naziv i ukupno trajanje projekta, vreme početka i završetka terenskih radova za koje se izdaje odobrenje, glavne metode i tehnike istraživanja, podatke o uzorcima i primercima žive i nežive prirode čije je uzimanje planirano, mesta i objekte na kojima se istraživanje vrši.

Odobrenje za istraživanja pored podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i posebne uslove i mere zaštite prirode i životne sredine koji se pri istraživanju moraju poštovati, odnosno primenjivati.

U roku od 15 dana po završetku terenskih istraživačkih radova i obrazovnih aktivnosti, podnositelj zahteva za odobrenje odnosno podnositelj prijave za istraživanja i obrazovne aktivnosti iz čl. 53. 54. i 55. dužan je da Upravljaču dostavi kratak izveštaj o toku i glavnim vidljivim rezultatima sprovedenih istraživanja i obrazovnih aktivnosti.

Onome ko blagovremeno ne podnese izveštaj iz stava 3. ovog člana Upravljač može uskratiti odobrenje za naredna istraživanja odnosno obaveštenje i usluge za obavljanje obrazovnih aktivnosti.

Po završetku elaborata odnosno publikovanju rezultata o izvršenim istraživanjima nosilac istraživanja odnosno podnositelj zahteva za odobrenje ili podnositelj prijave dužan je da obavesti Upravljača u roku od 15 dana kao i da taj elaborat ili publikovani rad dostavi Upravljaču.

XI ČUVARSKA SLUŽBA

Član 57

Radi obezbeđenja unutrašnjeg reda u Rezervatu, Upravljač organizuje čuvarsku službu.

Čuvarsku službu čine: čuvar - vodič, čuvar, ribočuvar sa ovlašćenjima i dužnostima utvrđenim zakonom i koordinator službe koji ima ovlašćenja da organizuje poslove službe, vodi odgovarajuće evidencije i podnosi izveštaje o radu (mesečne, periodične i godišnje) rukovodiocu sektora zaštite prirode, ili drugom ovlašćenom licu.

Poslove čuvarske službe u svojstvu ovlašćenih lica neposredno obavljaju čuvar i koordinator čuvarske službe (u daljem tekstu: čuvar).

Uslove koje moraju ispunjavati lica iz stava 3. ovog člana, broj tih lica i druga pitanja od značaja za njihov radni status i način obavljanja poslova utvrđuje Upravljač aktom o sistematizaciji poslova i radnih mesta.

Organizovanje čuvarske službe vrši se u skladu sa odredbama Zakona i Zakona o zaštiti i održivom korišćenju ribljeg fonda („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 32/13 - odluka US).

Član 58

Pod obezbeđenjem unutrašnjeg reda u Rezervatu, podrazumeva se zaštita i očuvanje zemljišta vegetacije, faune, i voda od svih vidova zagađivanja i oštećenja, kao i zaštita, čuvanje i obnavljanje oznaka i informativnih tabli, čuvanje posetilačke infrastrukture objekata Upravljača i zaštita od požara.

Član 59

Služba čuvanja je organizovana po čuvarskim zonama.

Čuvarske zone u smislu ovog pravilnika, čine delovi Rezervata sačinjeni od logičnih prostornih celina, po konfiguraciji terena, stanišnim prilikama, predstavlja kompaktnu prirodnu celinu, u kojoj se uspešno obezbeđuje kontrola, unutrašnji red i zaštita.

Organizacija čuvanja može se organizovati i na drugi način u zavisnosti od potreba, efikasnosti i ekonomičnosti rada službe i to patrolnim radom, stacionarnim kontrolama ili kombinovanjem napred navedenih metoda, odnosno drugom primenom terenskog rada.

Član 60

Veličina čuvarske zone je različita i zavisi od konfiguracije terena, pristupačnosti, preglednosti i naročito od stepena ugroženosti određenih područja Rezervata.

Član 61

Kada čuvar u vršenju čuvarskog nadzora u Rezervatu zatekne lice koje čini radnju suprotnu odredbama Zakona, Uredbe i ovog pravilnika, ili kad postoji osnovana prepostavka da je učinjeno krivično delo ili prekršaj, ovlašćen je i dužan da:

- 1) prati kretanje i aktivnosti posetilaca i legitimiše lica koja zatekne u zaštićenom području;
- 2) izvrši pregled svih vrsta vozila, plovnih objekata i tovara;
- 3) izvrši svaki pregled, osim stanova i drugih prostorija, za čiji pregled je potreban sudski nalog;
- 4) privremeno oduzme predmete kojima je izvršen prekršaj ili krivično delo i predmete koji su nastali, ili pribavljeni izvršenjem takvog dela, kao i da ove predmete, bez odlaganja, preda Upravljaču radi čuvanja;
- 5) lice bez ličnih isprava, zatečeno u vršenju nedozvoljenih radnji, privede nadležnom organu unutrašnjih poslova;

- 6) zatraži uspostavljanje prethodnog stanja, odnosno naredi mere za sprečavanje i uklanjanje štetnih posledica;
- 7) sarađuje sa vlasnicima i korisnicima prava na nekretninama u Rezervatu radi zaštite;
- 8) sarađuje sa korisnicima prirodnih resursa u Rezervatu i koordinira zajedničke akcije u cilju zaštite i racionalnog korišćenja prirodnih resursa;
- 9) prati stanje biljnih i životinjskih vrsta, kao i drugih vrednosti Rezervata;
- 10) pruža pomoć posetiocima Rezervata i lokalnom stanovništvu.

O svim preduzetim radnjama, a posebno u slučaju kada uočene radnje mogu predstavljati prekršaj, krivično delo, privredni prestup, kada je pričinjena šteta, kada je izvršeno zauzeće imovine, čuvar sastavlja zapisnik.

Član 62

Sadržaj zapisnika ili opis koji se unosi u zapisnik je saopštavanje onog što je zatečeno, nađeno, utvrđeno ili na drugi način pribavljeno i konstatovano.

U sadržaj se obavezno unosi:

- bliži podaci o izvršiocima raznih nedozvoljenih radnji (ime i prezime, ime oca, adresa, zaposlenje i drugi podaci za identifikaciju),
- način izvršenja radnje,
- podaci o svedocima i drugi raspoloživi dokazi koje je moguće pribaviti,
- podaci o eventualnoj šteti, a posebno količine, broja komada, prečnici, vrste i drugo.

Zapisnik je sastavljen u onolikom broju primeraka koliko zahteva konkretna situacija, a ako je kontroli prisutna neka druga zainteresovana strana, jedan primerak zapisnika uručuje se i njoj.

Član 63

O privremeno oduzetim predmetima iz člana 61. čuvar izdaje potvrdu sa tačnim podacima o vrsti i količini.

Upravilač obezbeđuje uslove za održavanje i čuvanje privremeno oduzetih predmeta, odnosno za vraćanje u prirodu ili zbrinjavanje primeraka privremeno oduzetih životinjskih ili biljnih vrsta.

O privremeno oduzetim predmetima Upravilač vodi registar sa podacima o vrsti količini, razlogu privremenog oduzimanja, licu kome su predmeti privremeno oduzeti i čuvaru odnosno koji je predmete privremeno oduzeo.

Član 64

Čuvar zaštićenog područja pored ovlašćenja iz člana 61. ovog pravilnika, posebno je dužan da:

1. Potpuno i detaljno poznaće terenske prilike na rejonu koji čuva, a naročito spoljne i unutrašnje granice Rezervata.
2. Sprečava bespravnu pašu, nedozvoljeno obrađivanje zemljišta, prekomernu upotrebu hemijskih sredstava, bespravno podizanje objekata, bespravni lov i ribolov.
3. Blagovremeno obaveštava nadležni inspekcijski organ o utvrđenim nezakonitim radnjama na zaštićenom području, kao i u gazdovanju ribolovnim područjem preko nadležnog organa preduzeća.
4. Redovno obilazi, čuva i nadgleda površine Rezervata u kontroli nedozvoljenog korišćenja, kao i da nadgleda i čuva uređaje i objekte Upravljača (kompleks Vizitorskog centra sa svim objektima, oprema posetilačkih staza, informativne table itd.).
5. Preduzima i kontrolisce sprovođenje preventivnih mera za zaštitu Rezervata od požara.
6. Učestvuje u radu drugih službi na rejonu po potrebi i učestvuje u zajedničkim pregledima i patrolama drugih ovlašćenih službi i organa.
7. Vodi terenski dnevnik - svakodnevno u njega unosi podatke, a za slučaj inspekcijske kontrole stavlja dnevnik na uvid.
8. Čuva i obnavlja granične znake, informativne table, putokaze i druge oznake.
9. Nosi službeno odelo, legitimaciju.

Član 65

Kao službeno lice Upravljača, na terenu, sa ovlašćenjima koja su mu propisana, čuvar stručno, autoritativno i odgovorno postupa u svim radnjama za koje je ovlašćen.

Postupanje čuvara u svim slučajevima mora biti u skladu sa javnim ovlašćenjima koja ima, vodeći pri tom posebno računa o pravilnom predstavljanju i ugledu Upravljača.

Član 66

U poslovima zaštite ekosistema, čuvar je dužan da svakodnevno prati i evidentira dogovorene podatke, kao što su: temperatura, vlažnost, vetrovi, cvetanje određenih biljnih vrsta, pojava određenih vrsta faune i druge.

Podaci se unose u terenski dnevnik i odgovarajućim evidencijama dostavljaju preduzeću.

Čuvar zaštite prirode u Rezervatu obavlja i druge stručne radnje u skladu sa potrebama službe, raznim stručnim analizama i prikupljanjima podataka.

Čuvar zaštite prirode u Rezervatu obavlja i poslove na realizaciji i organizaciji aktivnih mera zaštite (sečenje podrasta, košenje, uklanjanje invazivnih vrsta i dr.).

Član 67

Za sve uočene pojave kojima se na razne načine ugrožava državna imovina, protivpravnim prisvajanjima, oštećenjima ili ometanjima, čuvar je dužan da postupa hitno i bez odlaganja.

Član 68

Kao službeno lice na terenu čuvar rezervata učestvuje u priјemu poseta, pri obilasku turističkih grupa i drugih posetilaca, daje im informacije i potrebne podatke i po potrebi vodi posete duž posetilačkih staza.

U turističkim i informativnim poslovima čuvar je dužan da poznaje sve bitne karakteristike Rezervata, radi pravilnog predstavljanja, značajne prirodne, kulturne, istorijske vrednosti, kao i druge karakteristike od značaja za pravilnu prezentaciju područja rezervata.

Član 69

Čuvar rezervata mora imati legitimaciju sa kojom dokazuje identitet, status službenog lica i ovlašćenja u skladu sa Zakonom.

Legitimaciju čuvara izdaje Upravljač u skladu sa zakonom. Izgled službene legitimacije čuvara propisuje nadležni ministar.

O izdatim legitimacijama upravljač vodi posebnu evidenciju.

Član 70

Čuvar je dužan da pri preduzimanju radnji iz člana 61. ovog pravilnika prethodno pokaže legitimaciju čuvara Rezervata.

Član 71

Lice koje je prestalo da vrši službu čuvanja, dužno je da legitimaciju u roku od tri dana od dana prestanka službe, vrati Upravljaču.

Vraćenu legitimaciju iz stava 1. ovog člana, Upravljač je dužan poništiti i taj podatak uneti u evidenciju iz člana 69. stav 3.

Član 72

U slučaju gubitka ili nestanka legitimacije čuvar je dužan da o ovome odmah obavesti Upravljača.

Izgubljena ili nestala legitimacija oglašava se nevažećom u „Službenom glasniku Republike Srbije” i briše se iz evidencije o izdatim legitimacijama a čuvaru se izdaje nova legitimacija.

Član 73

Čuvar obavlja službu u uniformi. Uniforma je u skladu sa posebnim Pravilnikom nadležnog ministarstva.

Čuvarima pored uniforme pripadaju i druga sredstva zaštite koja su predviđena posebnim aktom.

Član 74

Čuvar Rezervata može biti opremljen sredstvima i to:

- sredstvima veze,
- prevoznim sredstvima (terensko vozilo, motor, čamac),
- oprema uz prevozna sredstva,
- baterijske lampe ili akumulatorske svetiljke,
- fotoaparatima,
- drugom opremom neophodnom za uspešno obavljanje poslova.

XII PROTIVPOŽARNA ZAŠTITA

Član 75

Pored delovanja u vanrednim situacijama, upravljač kontinuirano obavlja aktivnosti u cilju sprovođenja mera protivpožarne zaštite u saradnji sa ostalim korisnicima prostora.

Realizuje se: svakodnevno praćenje klimatskih uslova i stanja gorivog materijala u cilju procene tekuće opasnosti od pojave požara, organizovano je osmatranje i obaveštavanje o pojavi požara tokom požarnih sezona, na izuzetno ugroženim delovima Rezervata - kao što su stari tršćaci ili velike površine pod travnatom vegetacijom - obavlja se pojačan sezonski nadzor, lokaliteti izletišta se nalaze pod kontrolom upotrebe i loženja vatre, zaštita od požara realizuje se u saradnji sa poljočuvarskom službom jedinice lokalne samouprave grad Subotica kao i sa Vatrogasnom službom Ministarstva unutrašnjih poslova PU Subotica.

XIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76

Nadzor nad primenom ovog pravilnika vrši nadležno ministarstvo.

Član 77

Stupanjem na snagu ovog pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o unutrašnjem redu od 27. aprila 2009. godine.

Član 78

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva.